

Neopredsjedani se dopisali na nekakvu. Pripadala se pismu, oglasiti itd. nekakvu po običnom sjenku i po dogovoru. Isto tako je sa prijed. Nevali se šalju poštarom zasputioem (neregno postalo) na administraciju "Naša Sloga". Ime, preskine i najbliži, postu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, naka te javi odgovarajući u stranom pismu, za koje se na plaću postazine, ako se izvana napisu: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Izdat svakog četvrtka za cijenu arka.

Dopisid se vraćaju ako se neotiskaju.

Nabijegavadi listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoji 2 for. za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno far. 2/3 i 1 za pol godine. Izvan crkvene vile poštarinas

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farnato br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari. Mar. pol.

Javni sastanak u Marezigah.

Odbornici političkoga društva "Edinost" morali su se u nedjelju razdijeliti na razne krajeve, jer je to društvo sazvalo za taj dan tri javna sastanka. Gospoda podpredsjednici dr. Rybář i dr. Gregorin pošli su jedan u jutro na sastanak u Bazovicu, a drugi poslije podne na Obćine, dočim je predsjednik Matko Mandić sa tajnikom gosp. Coticem i u pratnji dvojice tračanskih rodoljuba krenuo točno o podne put Sv. Antona na Koparšćini, a odatle u rodoljubne Marezige.

Vrijeme bijaše vrlo nengodno, a komu su poznati razrovani putevi u pomjanskoj obćini, taj će znati, da je bilo našim odaslanikom gaziti blato skoro do koljena. Radi nepovoljna vremena bojali smo se, da će biti sastanak slabo posjećen, ali naša bojazan bijaše neosnovana, jer se u Marezigah sakupilo iz čitave pomjanske mjestne obćine silno mnoštvo naroda.

U Sv. Antonu pridružio se je našim odaslanikom župnik-dekan te narodni zastupnik za ovaj kotar, velec. g. Josip Kompare.

Nekoji odaslanici pomjanske obćine pozdravili su odbornike političkog društva i svoga zastupnika čim stigoše na vidik Marezigah gromkimi živio-klici, te se odatle uputiše svi skupa put sela. Pred ulazom u selo čekalo je goste ugodno iznenađenje. Prvaci obćine pomjanske sa rodoljubnim svećenstvom na čelu i veliko mnoštvo puka dočekale goste pod slavolukom.

Velec. g. župnik Gašperšič nazove došlihkom dobrodošlicu, a domaći pjevački zbor zapjeva krasnu našu himnu "Ljepa naša domovino!" dočim su gromoviti živio-klici odmjerali na daleko i ši-roko.

Nakon kratka odmora uputiše se naši odaslanici u liepo narezenu dvoranu Babičeve kuće, te se posjedboše za oduliti stol. Narod je dolazio u hrpah u dvoranu, koji napuni do zadnjeg kutića, te se je bilo bojati, da će pod popustiti pod silnom težinom. Opresni kućegazda dao je za zborovanja grede poduprijeti.

Nesto poslije predesjete ota otvori sastanak predsjednik Mandić; pozdravi sve prisutne u ime političkoga društva "Edinost", zahvali se na mnogobrojnom odzivu, predstavi narodu njegova zastup-

nika, gg. župnika Gašperšiča i Tomšiča, kapelana Krančiča i Tiringera, tajnika Coticu i suputnike gg. Zitka i Kocmura. Sve predstavljene pozdravio je narod burnimi živio-klici. Zatim reče predsjednik u glavnom sljedeće:

Prije 4 godine sastali smo se na poziv vaših prvaka u susjednih Babičih. Tada bijaše izabrano nakon ljute borbe današnje vaše obćinsko zastupstvo, koje je htjelo čuti naše mišljenje i naš savjet glede izbora učelnika i obćinskih savjetnika. Poslušali ste tada naš savjet i nadam se, da se niste pokajali. I danas smo došli među vas po želji vaših prvaka, nemareći za dugi put ni za nengodno vrijeme. Kao danas, dolaziti ćemo i u buduće u vašu sredinu rado i vesela srca, dok bude među vami vladala ljubav i sloga i dok budemo znali, da slušate naše iskrene, prijateljske i rodoljubne savjete.

Današnjema sastanku jest dvojaka svrha; prvo, da čujete izvješće vašega zastupnika o djelovanju naših narodnih zastupnika na zemaljskom saboru u Poreču u obće, napose pako o njegovom djelovanju u saboru na korist ovoga kotara i ove obćine, i drugo, da se s vami pogovorimo o predstojećim izborih za mjestnu obćinu Pomjan.

Molim vas, da pozorno slušate sve, koji se budu za rječ priglasili, da tako uzmognemo obje točke dnevnoga reda vestrano razpraviti. Mi smo ovjše svi jednaki i svaki između vas ima pravo govoriti, stavljati upite, predloge itd., kako se koji po redu oglašati za rječ.

Zatim pozove predsjednik zastupnika g. Kompare-ta, da izvesti o prvotički dnevnoga reda.

Jedva je počeo zastupnik govoriti, pojavi se na vratih dvorane c. kr. namjestnički savjetnik i kotarski kapetan iz Kopra, poglaviti gosp. pl. Schaffenhauer, koga je predsjednik narodu predstavio i koj bijaše prijazno od prisutnih pozdravljen.

Zastupnik Kompare oerta u glavnih potznih djelovanju hrvatsko-slovenskih zastupnika na istarskom saboru otkad je članom istoga. Među ostalim reče, kako neima tomu dugo, da je bio u istom poslu u Šmarju (u istoj obćini) i kako je taj izvestio svoje birače. Spomenu austrijski ustav, prave izbora državljanah, a tim i prave stvaranja zakone; govori o sastavu istarskog sabora, o talijanskoj većini,

koja zastupa manjinu pučanstva pokrajine i o hrvatsko-slovenskoj manjini, koja zastupa većinu toga pučanstva. Da su naši zastupnici u tolikoj manjini, kriv je izborni red, koji daje isto pravo postolarnu u gradu kano i 500 birača u izvanjskih obćinah. Od 12 izvanjskih ili kmetskih zastupnika nisu svi naši, premda bi morali biti, jer prebiva u izvanjskih obćinah svih kotara naš puk u ogromnoj većini. Prevarom i sljeparstvom dočepala se četvorica talijanskih zastupnika mandata u rečenih obćinah.

Buduć sa naši zastupnici u saboru u velikoj manjini, mora biti njihovo djelovanje vrlo ograničeno. Talijanska većina niti poznaje niti mari za potrebe seljačkoga stališa. Ona pozna seljaka samo tada, kad njega treba njegov glas ili kad štogod od njega traži.

Nu članovi talijanske sabsorske većine ne glasuju proti svim opravdanim zahtjevom našim za poboljšanje stanja našega kmeta, jer nas tobož ne razumiju, već jedino radi toga, što su nam u svemu protivni. Oni bi htjeli, da bude za uvijek kao što je nekoč bilo t. j. oni gospodari a kmet sužanj. Ali Bogu hvala, ona su vremena prošla, niti će se vratiti više ono vrijeme, kad su gospoda dlella a kmet primao palice. Naši zastupnici radili su složno podupirajući jedan drugoga u svakom pslu.

Mi smo tražili, da nam se dade svuda potrebittih škola. Narod plaća 14% školskoga nameta, a ipak imade i u ovom kotaru do 500 djece, koja ne polaze školu, jer je neimaju. Traži li naš puk škola, mora se uticati i Ponciju i Pilatu, a ko načino mu se odgovara, da se škola ne može graditi.

Takodjer radi pomanjkanja puteva i cesta stavili smo u saboru više predloga. U Istri jest od velika potrebe gradnja od 22 cesta. Namet za cestovne potrebe jest velik, a svi dohodci nprotrebajuju se za gradnju cesta oko gradova, dočim za vanjščinu ne čini se ništa.

Za ovaj kotar tražili smo gradnju 3 cesta, pa šta mislite, što su nam na to kazali protivnici u saboru? Gradite ih sami. Nu mi smo pripravnici i sami graditi česte, ali neka nam dadu gospoda i dotične namete. Naš novac moralo bi se trošiti i za naše potrebe, a skupni novac jednako za potrebe ciele pokrajine. — Brinuti se moramo i za poboljšanje živinogojstva, jer

nas taru razne nesreće. Radi bolesti na vinskiy trti ostali smo skoro bez vina. Trsna už i peronospora naštuju naše vinograde, a tim i naš jedini prihod. Odatle da uzme naš kmet novac za domaće potrebe i za porez? Dok ne obnovimo naše vinograde, moramo se pobrinuti za živinogojstvo. Brinuti se moramo za poboljšanje livada i za nabavu dobrih bikova.

Za sve takove naše potrebe jesu Talijani glupi i slepi, jer neče, da neš kmet ikoliko napreduje. Tako mi ne radimo. Mi smo složni međusobno, ali smo ujedno i pravedni jednako za obje strane. Tako smo primjerice i mi glasovali u saboru za javne kupelji u Piranu t. j. "Porto rose", premda nam je ona obćina silno protivna. Protivnici naši ne mare nikada za naše potrebe.

Oni se uvijek izpričavaju tim, da nas nerazumiju, jer ne govimo u saboru talijanski, ali to je puki izgovor. Otkad postoji naš sabor pak sve do god. 1893. govorili su naši zastupnici jedino talijanski, ali ni tada nisu ih htjeli Talijani razumjeti. (Istina! Tako je!)

Mi govorimo našim hrvatsko-slovenskim jezikom radi toga, da pokažemo i tim, da smo u Istri doma, da živimo pod istim vladarom i da moramo sa Talijani imati jednaka prava. Pošto nas je toliko u Istri imademo pravo zahtjevati, da se štije naš jezik, da ga svuda rabe i da ga poznaju osobito činovnici. Ako je dobar naš novac, ne mogu nam zanekati ni naših prava.

Kad su vidili Talijani u saboru, da su naši predlozi i zahtjevi pravedni, počeli su snovati spletke, kako bi nam začepili usta. Prva im je bila briga, da nas pošaju doma. Drugoga razloga za to neimahu već moć i naslije: necemo ih više! Premda bijasmo zakonito izabrani i akoprem smo svi redovito dobili svoj mandat, ipak su nas prisilili, da smo morali zapustiti sabor i Poreč.

Prije našega odlazka zadavala su im osobito brigu dva pitanja t. j.: zakon o cestah i zakon o školskih takсах. Oni su se nas plašili jer neimahu čistu savjest. Radi toga nas i oterajše kući. Jedva nakon našeg odlazka zadobili su sranosti. Tada su jedan za drugim govorili i stvorili zakon o cestah i takсах. Talijanska sabsorska većina zaključila je, da više neimaju birati i cestovne odbore obćinski savjetnici, već da se ima birati po porezu,

PODLISTAK.

Odkriće spomenika

pok. učitelja Miji Buršiču u Jurisčić.

"Rod bo onaj, koji mrtve štije Na prošlosti budućnost si štije".

Ove riječi našeg ponajboljeg pjesnika usjekle se u srce svakom Hrvatu, koji ih je jednom čuo ili čitao, pa tako i učiteljem i svećenikom u Istri. Pred malo godina izgu bismo dva nosioca svietla među hrvatskim istarskim pukom, dva po izbor učitelja: Miju Buršiča i Antuna Prošta. I nek stanoviti ljudi omalovažuju učitelje, pametni ih drže za stupove prosvjete; nek ih mače gladom i žedjom, oni neustrudivo rade od zoro do mraka na polju narodne prosvjete. Pa izgubiti dva učitelja Hrvata u Istri, to je težak gubitak, veoma osjetljiv po naš narod. Pa kako da ih tako brzo zaboravimo? To bi bilo vrlo nezahvalno od njihovih drugova i zahvalna im naroda. I svećenici i učitelji se složioše kao braća u odbor, te sakupljivaču novčić po novčić, da pokojnikom pristojno spomeniku podignu na grobovima. Uztrajnošću i požrtvovnošću sve se postiglo. Od slomaštva sakupila se dovoljna svota 12. o. mj. odkrio se spomenik u Jurisčić Miji Buršiču. Ljepši je taj spomenik od bisera i dragog kamenja, ili od Bog zna kakve umjetnine, jer ga izradi ljubav i zezalostalce za pokojnik drugom i suradnikom.

Da bi nas bio tkođod vidio onakovo društvo, ponajviše svećenika i učitelja, kako idjasmu od Zabroniča u Juršiču u četvrtak u jutro, pitao bi se bio: kakva je slava u ravnim Jurisčićima? Al da se je k nama pridružio, nebi bio čuo skoro riječi, doli upita: gdje je groblje? gdje je Mijo? Svatko bi nam bio čitao u očima čuvstvo boli i utjehe, koje čuti onaj, koji hoće da nekakvo dobro i sveto djelo učini. I zbijaše pas je mnogo bilo: do desetak svećenika i draput toliko učitelja iz ciele Istre okrvaj Učke. Bio je prisutan i školski nadzornik iz Pule velec. G. Križinić i pravnik g. Jurica Črvar, koji zalazi rado tamo, gdje je kakva narodna slava. Podjismo, da pozdravimo dičnog muža, al srecm uvjek mladića, velezaslužnog župnika gosp. Veličana je, koji nas primi u svoju gostoljubivu kuću kano braću i suradnike na narodnom polju. U 10 sati podjismo u crkvu, u kojoj bijaše dosta ljudi i veliki broj školske djece predvedjene po tamošnjem učitelju g. Sepiču. Misa započe, a crkovom zamijlu glasovi harmonija i žalobni "Requiem". Ako se kaže, da je velec. Ptišinskiy svirao, a uz pjevanje učitelje pjevali gg. Elner, Mličkar i Filipič, već je dosta rečeno, da sa ocjeni krasno pjevanja. Vrude sam želio, da svečanost dugo traje, jer kao da nisam bio na zemlji već negdje visoko, "visoko", gdje se vrijeme ne mjeri, već samo uživa milinu rajске pjesme. Za ciele svečanosti plakala je gorko sestra udovica Buršič, gospodja Kl. Jurčić i njezin suprug, što su iz Kastva došli, da prisustvuju

odkriću spomenika. Poslije sv. mise zapjere velec. gosp. Pikič svojim jedrim glasom: "Oslobodi mene" — a zatim se u sprovodu šlo na groblje pjerajući: "Pomiluj me Bože". Nosio se i vianec, što ga poslala udovica pokojnog, gospodja Adela Buršič, rođjena Munić iz Kastva. Poslije običnih molitava stupi povrh groba ravnajući učitelj iz Lanišća, J. Jakač, te izreče krasan i gautljiv govor, označivši najprije okrutnu smrt, koja obara sva, što joj pod mah dodje, a zatim opiše život pokojnika i vručim riječima upravi govor duši pokojnjaku, da pred Bogom ne zaboravi na tuđni hrvatski narod u Istri, i da se neprestance za nj moli. Riječi mu išle iz srca i u srce d-prije prisutnih, koji ne mogahu odoljeti nad toli ranim gubitkom onako mlada čovjeka i učitelja. Iza govora sledila je gautljiva pjesma: "Na grobovih".

Vratismo se u župni stan i posjedmosmo za stol. Bilo nas do četrdeset. Prvi ustane omdnjsji učitelj g. Sepič, pozdravi gospodu u ime odbora, te se sjeti takvim govorom pokojnika, kakrim može govoriti samo onaj, komu srce bije za narod i učitelje i njihovo zvanje, naime onaj, koji je učitelj i koji znače, što će reći učitelj Ustane učitelj iz Buzeta g. Josip Bačić i predloži, da se udovi pokojnjakovy brojavoju izrazi sačut sviju prisutnih nad toli ranim gubitkom njezina supruza, a glede učiteljskog društva predloži provizorni odbor, sast-jelji od trija lica, naime gg. Ernesta Jelusiča, Vinka Zidariča i Vinka Sepiča, koji će imati

shodna pripraviti, da se u što kraćem roku osnuju teli željeno i potrebno društvo. Oba predloga budu jednoglasno prihvaćena. U ime svećenika zahvali se na pozdravu velec. gosp. Elner, izdijevši vatrenom riječi ljubav, koj on i ostalo svećenstvo čuti do učitelja, u kojih nazrieva samoga sebe, pošto vrše djelo, koje i svećenici, naime: uče narod. "Dječe vaše", reče, "mora dobar plod donieti, kad ga grije takva ljubav, koja i pračo groba traje". Gospode svećenici i učitelji, smislo složno napried, pa će sasvim nestati tmina, što su bile zastile bjednu Istru Jedna nam j zastava, na kojoj je napisano: Sve za Boga i za narod.

Na zdrevici velec. g. Elnera zahvalio se gospodin Jekač i nazdravi velezaslužnom domaćini, na što se svi ustasmo i kucnusmo u zdrevicu njegovu.

Na predlog pravnika g. Črvara saču se u tili čas preko dvadeset forinti za družbu sv. Cirila i Metoda. Na žalost malo smo mogli biti skupa, jer nas služba zvala, te se razidjismo svaki na svoje mjesto, neki u dva, a neki u četiri sata. Svršavam klične: Slava Miji Buršiču! Pokoj uni daši!

Do malo dana odkrit će se spomenik pokojnomu učitelju Antunu Troštu u Lupojavi. Vidjet ćemo ako su putevi preko Učke sasvim zarasli, jer u Juršiču s onih strana nije bilo ljudi ni glasu.

da tako oni zadobiju u svih odborih većinu. Pošto plaćaju gradovi viša poreza, to će oni imati evada većinu. I tako će ostati gospodarstvo sa cestama i dotični nameti u njihovih rukah. Na svakih 20.000 for. poreza birati će se po jednoga zastupnika u cestovni odbor.

Drugo važno po njih pitanje bijaše zakonska osnova o školskih takсах. Ovdje su preokrenuli više navedeno načelo. Školske takse nisu htjeli odmeriti po razmjeru poreza, već po broju školske djece. A zašto to? Zato jer imaju naše djece više, te će radi toga naći puč viša morati da plaća nego Talijani. Po njihovom sudu odlučuje dakle novac kada mjere prava, a kada mjere porez, tada odlučuje broj puč. U ostalom ovo njihovo izvršavanje škodi i talijanskom puču nižih stopeva.

Ovakvim predmeti i narodnim prepričati se dragocinno vrijeme u saboru. Ali tako hoće Talijani. Oni gube tim vrijeme, da se ništa dobrog ni korisnog neizključuju u gospodarstvom pogledu. Mi moramo priznati, da su oni u saboru u većini, ali uprav radi toga morali bi namine dozvoliti, da se mirno i triezno razpravljaju sve, što je korisno i potrebno. Ta stanje talijanskoga seljaka i radnika je skoro gore nego li naše. Različiti dogodjaji u Rovinju, Piranu i Bujah svjedoče nam, da je italijanski nizi puk vrlo nezadovoljan.

(Konac sliedi)

Lovranske pačuharije

Na dan Martije prišla je k mane Marietta, da će mi se neć potužiti. Kada sam ju videl, sam se malo začudil, zaš sam od vavak znal, da je Marietta mala ženka, ma vela Talijanka — „piccola, ma poverina“. Sam ju činel, neka se „komoda“, pak kada je sela pul mane, najprvo me je pitala: — Sa šteli onu „Slogu“ od neki dan? — Bim volel cel dan ni jist ni pit, leh ju ne štet — sam joj rekla ja.

— „De gustibus non desputaribus“, rekla je na to Marietta. Vidu pul mane je drugadije. Kadaja štajem va „Jovane Pensiera“ ča „kontro“ Emilia, Turčica, Blečica, Alfonso ale Minaka, ja mislim, da sam v raje: onputa na mane sve meso raste, a ma na „funt“, ja na „funt“. — Oho, ako bude to tako napred hodilo čete najbrže morat poč va Padovu salo zimit, namel sam se ja. — Ja, na vidu zlomara. Svo meso, kō mi naraste nedelju, kada štajem „Pensiera“, mi kala petak, kada pride ona „Naša Sloga“ s Trata. Su videli malo, ā kako se zadnji put rugala mojemu Blejanimu? — Pak ča njim moj muž dela, da se onako s njim spotaju, ter prez tegu je brižan jadan i mučan, da ni ustal za potužu. Nego sada se je malo umiril, zaš na šedutah sve on sam govori. A kako govori? Da ki pride va šedutu, rekla bi, da je moj Blejanim potuža. Nečo im dat gušta, pravo ima. Pak su vidili no! Jeletić se više ne more narok obrnut prez njea. Vavak teče dole va apati, pak pita: „Ča ćemo si kako ćemo?“

Ma pustimo to, ja sam prišla k njim, da bi oni pisali va „Slogu“, neka moja muža puste po bande, ter on njim niš ne dela. Ako je nebog Talijan, to mora bit, zaš — ja sama ne znam zaš, ma on je sada postmaister, pak je lepo, da je Talijan, kada je postmaister. Jedan put je bil Hrvat, zaš mo je rabil hrvatski zajik, kada je po vanjšine privalnal postoli. Se spamečuju, kako je na šćapiće nosil vezani opanki, pak ala po bregah s njimi? Nego on je već onput znal govorit talijanski a fondo. Neka leje malo ov račun, ča ga je onput napisal, pak te videt, kakova je to glavica. — Ja sam njoj z ruk zel jednu kartu i pročel sam ovo:

„Chonto per Signora Constanca Tonić de Kovacija.

Un Per de „zoki“ de prašča koza 1 flor.
Fato Poicit un per de Natikace 50 s.
Fato Pomast skornia e pol poplat 2 flor.
Meso una KRizza in amutavei 20 s.
Dava zuznje per Violin de Charle 6 s.
Un Cinturin per Tonić 20 s.

Tuto Sieme 3 flor. 96 s.
— „Mi ghe cavo la bareta“, sam rekla i dal sam njoj kartu nazad. — An, ča ni to glavica, ā? Još bim njim mogla ča povedat, ma morau poč k onoj brez zajika pomoć, zaš večeras imamo jednu „fraju“ va „kazine“. — A vidiš, nisam znal. Pokle je ova nova poteštarija, ta „fraji“ se drže „drita“ i „sinistra“. — A ča te, Bože moj, gospoda su veseli i „kuntenti“. Ma ja grem, ki zna, ako je „stara“ kuharica već nastavila za „bguć“. Bog s njimi, neka ne zamere. I bla je.

Ons još ni bila dole na „Kaurrade“, a pred manom je stal Kenić, vas zapuhan i drljan, i trezan kako po navadica. Ons vela glavica mi se je činela, kako mesecina, kada je ušćap. — Ča je štor Kenić? rekla sam mu. A on mane: — Štor Purpa Donšić —

la „Naša Sloga“ ja zhefja de mi. Mi pono tiyafolo. Mi tefo esere: anka Tuljiano — mi gaver ostaria — e si non fenise che pochi giente mi rofinato... Mi pono cantu... corpo di pako!... Parpa sienbio katifo omno, lei pono, mollo pono, si per meo dus, lei si pol skrifer „Naša Sloga“, ke non fa zhefje, sakroboj ti najner! Mi pono diafalo, mi ga jera anika in „Sitavnišia; teo non va piju, ga pagura, ke Taljiani no fen ostaria, korpo te pako!“

Kenić je još puno tega rekla, ma ja nisam svega mogal razumet, zaš nisam imel pul sbe svi diacijonariji, ki su potrebni, ako še ga razumet, kada govori. Va to je pak prišla fameja s poteštarije. Aha, viš fratra, sam rekla mej sobom, ča je ova procesion danas pul mane. Svi od „fameje“ su bili va dugeh črnih veladah i va cilindre. I oni su mi se tožili na „Barbu Cencia“, da njim se špota va „Slogu“. — Vidiš ti haocata, rekla sam ja, pak onputa sam ih požel i ja malo korefili: — Ja, dragi moji, tako je, delajte kako Bog zapoveda pak neče vam nijedan niš reč. Vi Šijor-domine, vi bite imeli koliko toliko više nastat okolo crekvi, a vi Kukuzia, vi bite morat pripazit malo bolje okolo škole. Sada smo dobili još jednoga mlajega Kukomu — Meniga, dunke dve kukumi i jedan pokrovac, to vas je puna vrea. Taljanska deca će morat po sile postat „filozofi“.

I na „organe“ bite morali malo pregledat vi i Šijor-domovine. Ča je on sehur gora, ča on vapaj? Ča se onako Boga spotoje? Pak ča i ja reč, kako i Blejanim: Ča je ta „fameja“ va poteštarije, a?

— Almeno ča mi storimo, ne zna svaki, a pod Turčicem su najveć kmeti zapovedali, rekla je Jeletić.

— Ma ter je i pravo, da najveć kmeti zapovedaju, zaš ih je najviše, sam rekla ja. I još su govorili više tegu, ma na jedanput su se svi stresli i skočili.

— Ljudi božji, ča mi delomo ovde? Janji je sam va poteštarije, ako pride ten toga kigod pitat kakov buletin od soli... Ju mane, on bi se mogal konfondit. Tecimo brzo

I frknuli su svi najjedanput vanka.

One večeri bila je va „kazine“ „fraja“. Jilo se se je pilo; — „stara“ kuharica pripravila njim je dobru večeru. Ni Fratra ni Kobule ni bi bilo blizu. A ja, ča čemo no, oni su dobri samo, kada su „balotacioni“, ale pak za „gardiju“ delat Taljanom, kada je kakav tanac od Lege.

Ah, povero mondo tondo! ...

Barba Tonić.

Dopisi.

Iz Voloskoga. dne 15. novembra. (O k o j e č e m). Vidim, da Vam se odavle riedko kad koji javlja, i ako da, to Vam priobči pojedine stvarice, nještino novice, koje riedkom iznimkom zasiecaju u obdri naš život, a ponajmanje u narodni interes i narodno probudjenje sviesti. Kad bi i sve kod nas dobro išlo, te nebi bilo i čemu prigovoiiti, to i onda nebi bilo s gorega kadikrad baciti koju rievču na pobudu, na uztrajnost na dobrom putu, na osokoljenje.

Stoji bo: „repetita juvant ili juvantur“. A gdje više nego kod nas u tužnoj Istri ili bolje: kod nas tužnih u Istri. — S toga razloga latio sam se i ja podpisani pera, da vam prijavim koješta neumjestna, neodgovarajućega našem narodnom pregnuću u mjestu-gradici, koji mora prednjačiti svim ostalim združ poduge i ubave naše Liburnije u tom pogledu. Ne baca se bezsranno ono puljsko klepetalo bez proračunanog cilja sad u zadnje vrijeme na našeg vriednog občinskog načelnika, nego misli, da kad bi mogao do budućih izbora sbaciti ga u javnom mnjenju sa prvog gradjanskog mjesta — dotično tuđi hrvatsku većinu občinskog zastupstva — da bi onda odzvonilo mnogo sigurnije svakom javnom djeovanju hrvatske misli i cijeloj iztočnoj strani Istra. Naše Volosko mu je tvrdjavica i po položaju i po važnosti njunaka, na koju mora najviše da juriše i nastojati, da ju sruši. A ne treba mi valjda dokazivati vam i drugim, da klepetalo to ne poduzimlje ništa na svoju ruku, što mu nebi njegovi puđaiši i politički gospodari povladjivali. Oni su u Istri svi međ sobom proračunano konstituirani i zadacani porazdieljeni. Jedni obavljaju stvari na poznati način u Poreču — kao što i vaši tamo u Trstu; — drugi izražavaju dnevnom štampom činjenice u rafiniranom obliku, tobože za inteligentniju publiku svoja i tudju, dotičim treći daju se na psovavanje i na preziranje svega, što je naše, da tako bolje narod smute i od narodne misli odvratu, — nego kud sam ja zabasao! Ni je čas, da se takvim njihovim nedostojnostim bavim. Na našu stvar dakle!

Da vidimo, što je neumjestna, što li ne- točna: kod nas i od naše strane.

Zalostno je čuti na Voloskom, kako djeca i u obće mladji navaštaj nagrdjenom se šepiri i razgovara, što se na žalost isto tako i u Lovranu u podpunoj mjeri susreta. — Ugodnu iznimku još dardanas pravi u tom sredna Opatija. Povod je tomu dakako najprije i prije svega talijanska mještina škola i ovdje i ondje. — Kako je do potaljenčenja škole kod nas došlo, to je svakom poznato; jer to ne site u davnu davninu. Dužnost bi bila naše občine, da pokrene to pitanje na uzležnom mjestu, te da uzmostoji, da se uzpostavi hrvatska škola ili u najgorem slučaju, da se uvode bar hrvatska paralela. — Ako nas ima u mjestu velika većina Hrvata na jeziku, valjda bi nas bila i za eventualnu peticiju za hvatsku domaću obuku djece. — Občina je u naših rukah već evo godinu i pol, a o tom da bi ma koji kadgod u zastupstvu ili gdje drugdje javno bio pisnuo. Ili se valjda nepodufano iz straha, da protirnici na nas jače ne nasukoče. Koliko nam pomaže u nje što manje dirati, vidimo, kako je gori rečeno iz ponajšanja njihove svagdanje štampa.

Druga bi bila, da se občina pobrine izravno ili po domaćih stanoviu u lječilištom povjerenstvu, da se lječilišna taksa za Volosko posve ukine ili bar znatno obali; pošto mjesto, odnosno njegovi stanovnici, a najpače njegovi kućovlastnici ne crpe osobite ili baš nikakove materijalne koristi od takozvanoga, samo opatijskoga „kurorta“, a veoma malo mogu nžiti i od njegove abstraktno duševne blagodati. — Stranci se obćenito naseljuju u Opatiji, ne samo zato, što tamo nahode više manje udobnosti, za kojimi idu, nego dobar dio njih polazi tamo i zato, što si misli, da kad već jednom mora taj „kurort“ namet i ovdje i ondje plaćati, da ga u koliko se daje, što više i što na laglje na svoju korist izrabu; — drugimi rievčim: mnogi bi se nastanili i zimi i ljeti radje u našem Voloskom, ne mareći ni za glazbu, ni za eventualne zabave opatijske, samo kad bi tako mogli toj blaženju taksi izbjeći. Neka mi koji ne reče, da u Voloskom neima stanova ni udobnih sgrada za strance; jer kako su se u Opatiji sagradile i još se grade, gradile bi se i ovdje, kad bi bilo samo za koga. Uzduž obale i ceste ima mjesta. I čini li nam se, da nije položaj prikladan, onda bismo ga jednom za vjek iz liste za „kurort“. — Reklo se, da lječilište Opatija ne pruža domaćem ljudstvu u obće i nikakove duševne naslade i koristi, a to stoji, jer nije za njega, da pohadja glazbe i zabave i kazališne predstave uz onakvu lječilištnu publiku s jedne strane, a s druge to nam sve kur-komisija kroz i kroz podaje i pruža na njemačkom jeziku i njemačkom duhu, prapustajuć pri tom pravo gostovanja više i više talijanštini, nego li hrvatišini i slavenštini u obće.

Ne budi ga, koji misli: občina može sve, mora sve; ali koj će pojedini izposlovati više od nje, kao mjestne oblasti u koliko se može i u koliko se daje — u najgorem slučaju opravdana bi bila pred javnim mnenjem, da je učinila svoju dužnost.

Treda neprilika u neku ruku javnog i obćeg interesa jeste u našoj občini, što se uprava kotarske bolesničke blagajne ne brine toliko za prvu i glavnu njezinu zadaću, da doskoči dotičnim radnikom-bolesnikom u pomoć liečnici, vještici njihovom jeziku i ponajjućim njihov način življenja i ostale ekonomske potrebe. To ovršuju liečnici tuđinci, nastanjeni u Opatiji, kojim se naš radnik-Kastavac ili čak talijanski radnik žaca pokazati i slobodno im svoje zdravstvene nevolje odkriti. U Voloskom kao da se ne uzima u obzir, da imademo sada, od godinu dana ama, svog občinskog liečnika, koji bi i po položaju i po ostalih svojih kvalifikacijah mogao tim opravdanim zahtjevom naših ljudi najbolje zadovoljiti. Stari ranarnik g. Dukić, inače štovani i objubljen kod našega puča nastegao se skoro posve od svog javnog djeovanja i nije već za trudan posao. Dobro bi bilo, da bi se i tu do koga je, nešto na bolje proračunjelo i pokrenulo.

Završujem danas, gospodine uredniče, s ovimi manje više važnimi, obćenitimi našimi neumjestnostimi ili neprilicami, kako je volite nazvati, pošto mislim, da sam već svu vašu strpljivost pogledom na časopisni prostor iscrpio; na svjida li Vam se moj način pisanja i razlaganja o stvarih obćeg našeg ovdješnjeg interesa, uzeti ču si u buduću još tu slobodu, te Vam koješta, narudnom pregnuću i ponosu bolje odgovarajućega, i od strane nadlež-

nih naših čimbenika i od strane moje do znanja dostaviti. (Biti ćemo vam zahvalni. Op. ured.) Voloski.

Na dušni dan.

Elogija.

Što to vaviek viekom — na današnji dan mi Na oči naviru — već po sebi suza? Smetati i poat je — na tom svietu stan mi Otkad no mi Nebo — najmilije uze. Svetih li mi suza? — ja je svietu skrivam. Da jih oko hladno — bezdušnika ne zre, Da jih koje srce — bezdušno ne prezre: U njima ja samo — u samoi plivam Oli je na grobi — prolievam turobni Majke si i ljube — sivi kamen-stanac.

Vječni pokoj tebi, — dobra majko moja! Za života nigdar — imala ga nisi: Sreca zakovana — žalosti u lanac, Ti si uzdimala — kane njezna hvoja: Kad ju vijorovi — uvijaju biesi. Pod tim tihom tugu — klonila si jadna, Ostaviv me, nula, — i žedna i gladna Cjeliva ti srčuh, — nježnog milovanja. Vječni pokoj tebi, — vjerna ljubo moja! Za života nigdar — imala ga nisi: Sapeta u lanac — krutih zlostavljauja, Stenjala si bolno — kane njezna hvoja Kad ju vijorovi — uvijaju biesi.

Pod tim tihom zlobe — klonila si jadna, Ostaviv me, draga, — i žedna i gladna Cjeliva ti sladih, — farkog milovanja. Utjehom mi jošter — mačenicice moje I melemom tuzi, — te se bar u sanjah Duši naši gdjejad — sastanu u troje. Vi kad viek pri svrvi — naših razgovora Vinete se letom — gore na put mlječni, Uspinjat se njime — doklen svake zora. Otkad slaska slotaža, — da ste koju vječni Obadivte u raju — dostiglo nebeskom.

Ali ja vas, mlie, — vidjam i onako: Dovoljna moja — naliči vam jako. Otkad njojzi kruma — tuđim zasja bljeskati Tužna li joj slika — prošla i sadanja: Borbe za krat častne, — mučenička klanja; Poviest poprsakna — krvlju prolivomom Tamaš za tudnjaca, — da ju pak progauje, Nad njom kocke baca — kō nad svojim plivom, A da mu se nuto — izrod za to klanja. I dok sve to danas — u mialima redam Pojavlja se ona — divna, dā, pred menom, Ali kao Gospa — od žalosti sedam, Razuštenose kose, — suzama u oči. I pitam se, takvu — dok ju maštom gledam: Niesu li to suze, — što jih narod toči Nad ostancim tužnim — prošaste joj slave?... Hoće l' kruna njena — sjat joj još vrh glave? ...

Hoće! ... i gdje vaše, — mile moje mrtve, Nebesko blaženstvo — mogu tek da slatim, Njene Krstu častnom — prikazane žrtve Uznesu mi srce — i ja spas joj čutim. Hoće! — ta shog krvi — za Krst prolivene Mučenicice sve su — bile okrunjene.

Dr. A. Antončić

Franina i Jurina

Jr. Nebi ni tebe Jurino škodilo, da se navadiš koliko toliko štronjezat, zaš zajde i de vas nekadašod zakov tudšćit.
Jur. Čemu pa j' to svoje?
Jr. Čemu? Ča neznaš, da se va liečeh mo-reš Bože lahko nemski navadit.
Jr. Ča morda vadi ...
Jur. Nezna on još franko nemški ne; talijanski mu nebore tebe, kako da j' v vedča.
Jur. Tako ki je ta meštar?
Jr. Ma jur čes tamo videt, kako neki prodava na jednoj tabele svoju nemšku mudrost.

Različite viesti.

Imendan Njez. Veličanstva cesarice i kraljice Jelisave. U proslavu previjenja imendana Njez. Veličanstva cesarice i kraljice Jelisave obilježena bijaše danas u stolnoj crkvi svčana slatka božja, kojoj prisustvovali poglavari raznih oblasti.

1. enovana i promještena. Ministar pravosuđa imenovao je sudbonoga pristava g. Andriju Jegliča u Tolminu i sudbonoga pristava g. Stjepana Pachora pristavi u Trstu. Sudboni pristavi: g. A. Lanave premješten je iz Podgrada u Tolmin, g. Iv. Guzelj iz Buzeta u Kanal. Imenovani su pristavnici: g. Josip Čehetič i Josip Fon prištavi, prvi u Buzetu, drugi u Podgradu. Napokon je promješten iz Sevnice (Štajerska) pristav g. Viktor vitez Fröhlich u Kulu u Trst.

Diocenzanske vijesti. Proštom stalnoga kaptola kod sv. Justa u Trstu imenovao bijaše proš sustolnoga kaptola u Kopru, preč. g. dr. Fran vitez - Petrovic. Porečki listić je sav izvan sebe radi toga imenovanja, te njera hvalepospe presj. gosp. biskupa Šterku, što je podao dokaz velike ostranosti te istinske pravednosti.

Voleč. g. Iv. Zupanić, kapelan kod sv. Ivana kod Trsta, imenovao bijaše drugim dušobrižnikom u c. k. kaznionu u Kopru.

Panovni izbor za hrvatski sabor. Dne 14. mj. bijaše izabran kod punovnog izbora u Delnicah jednoglasno za zastupnika na hrvatski sabor poznati hrvatski rodo-ljub g. dr. David Starčević i to na mjesto pokojnog sv. strica i neumrlag vođe stranke prava dra. Ante Starčevića. Tomu sjajnomu izboru naradodovati će sa svako pošteno hrvatsko srce, te će iz dna duše uzkliznuti onim svjestnim izbornikom i njihovom dičnom zastupniku iskreni: živili!

Obćinski izbori u Dubašnici (otok Krk). Od tamo nam javljaju, da se je napokon sve-mogućki g. Justo odlučio, da razpiše izbore za onu obćinu, kojoj je on čelu i od koje mu se ne dađe nikako dieliti, premda ogromna većina obćinara njegovu protuhrvatsku vladavinu odločno odsudjuje.

Izbori uređeni su za ovaj tjedan i to: treće tjelo birati će dva dana, naime utork i srijeda (17. i 18. novembra), a u četvrtak (19. novembra) drugo i prvo tjelo.

Proti stranačko sastavljenim listinama uložili su naši prvaci mnoštvo reklama, te bude li kod izbora vladao red i zakon, mora g. Justo sa svojim pristavi propasti. U I. i II. tjelu neće biti toliko borba, koliko u III., u kojem imade g. Justo najviše privrženika, šarenjaku i zavedenih seljaka. Ufamo se, da ćemo već u današnjem broju javit o uspjehu bar za III. tjelo.

Prenos istarskoga sabora. U talijan-skih novinah Primorja pojavila se opet viest o prenosu istarskoga sabora iz Ope-tre u Pulu. Poznata puljska „Gomila“, što no se krsti imenom „Oslitica“, „Ma-zičinske“ itd. donesav gornju viest, grozi se našim zastupnikom, koji da su valjda zaboravili na demonstraciju pred obćinskom kućom i pred kolodvorom u Puli prigodom boravka grofa Badenya.

Naši zastupnici nezaboravljaju na ništa, oni pamte sve, al oni se niti ne-boje ičijih groznja, jer znadu, da postoje u Kopru i Gradski tamnica za lopove i razbojnik. Je si li razumio smiešni Jorče?

Razpušćen sastanak. U nedjelju po-ljije podne razuputio je komisar trčanskog magistrata poznati Viduso sastanak na Obćinah, što ga je bilo ureklo političko društvo „Edinost“ bez ikakva razloga. Polit. društvo učinilo je potrebite korake, da ne bude više smetano u svojem djelovanju od nevjernih činovnika našega slavnoga magistrata.

Budući sastanci političkoga društva „Edinost“. Za subota (blagdan u Trstu i u okolici) ureklo je političko društvo „Edinost“ javni sastanak u susjednom Skednju, a za na-djelju na obćinah, da i taj nastavi i svrši prošle nedjelje započeto djelo.

Iz carevinskoga vieća. U sjednici carevinskoga vieća od dne 16. t. mj. stavio je antisemitski zastupnik dr. Pattai za drugoji prešan predlog, da Austrija odkaže carinsko-trgovački ugovor Ugarskoj. O predlogu i prečnosti izvjavilo se više govornika između ostalih i ministri Badeny i Glanz.

Od naših južnih zastupnika izvjavio se i dr. Laginja za carinski i trgovački ugovor sa Ugarskom. On reče, da bi bilo razdieljeno carinsko područje nasreća za Hrvate. Taj govor našega zastupnika donesit ćemo u budućem broju — ako nam stigne na vrijeme do-tični brzopisni zapisnik.

Glavna razprava proti ubojicam narod-nog moćnika Oktavija Ostromana iz Malog Sela. U hrvatskih novinah čitamo, da će biti porotna razprava proti nemilosrdnim ubojicam našeg nesretnog Ostromana dne 14. decembra t. g. pred okružnim sudom u Rovinju.

Ubojica, obćinski stražar Madosović ob-ružen je od državnog odvjetništva radi pro-tog umorstva, a njegov drug Skopinčić kao suktravac usmrcenja.

Majku pokojnikovu Mariju udova Ostroman zastupati će kod razprave — kao ci-vilna stranka — g. dr. Pero Klaić, odvjetnik u Zadru i zastupnik na carevinskom vieću. Gosp. dr. Pero Klaić, poznatiji odnošaje u

našoj Istri, zamolio je, da se delegira druga, nepripranija porota.

Zatezanje sa izbori u Opatlju. Mjeseca marča t. g. istakao je rok sadašnjem obćin-skomu zastupstvu u Opatlju. Uzprkos opeto-vanim ustmenim i pisanimu molbam kod nam-jestvoštva u Trstu i kod c. k. kotarske oblasti u Poreču, do novoga izbora, nemože se doći. Živio zakon!

Iz piranske obćine pišu nam 15. tek. mj. Kako je našema puku u ovoj obćini u narodnom pogledu, pojmiti ćete i sami lahko, pošto znate, da sa njim upravljaju naši naj-bieniji narodni protivnici. Vama je, gospodine uredniče, vrlo dobro poznato, kako čete i radiše piranske gospoda u narodnom pogledu. Vi znate i svi, da mi ne imamo valjda u pokrajini ljubih protivnika, nego li su vladaju-ći krugovi u Piranu. Ali kad bi to bilo samo u narodnom pogledu, ni pol muke, ni mi smo za našu došavnu i tjelovnu neuredu posva zapušćeni i u crkvenom li vjerskom pogledu. Sva skoro naša mjestu u ovoj obćini ne imaju došobrižnika, kako Bog zapovijeda, jer onaj svećenik, koji ne poznaje jezika puka, taj ne može biti valjan dušobrižnik po nauči i načelih naše svete crkve.

Kamo će naše svećake, nego li taj, da ne imamo valjanih svećenika, ili ako i jesu inače čestiti, ne mogu obćiti sa pnikom ni u crkvi ni vani, jer ga ne razumiju. Kako čete da takav svećenik propovijeda u crkvi, da drži sv. nauk, da izpovijeda itd. itd. Očidli smo se doista prečastnomu ordinarijatu u Trstu, što nas je obćario a tavovim svećenici. Svi mi seljaci slavenskog jezika u Kaštelu, Strunjanu, Sicioli i u Sv. Mariji na Krasu u zidišemo za svećenikom, koji bi nas valjano znao i hotio utješiti i podučiti u našoj sv. vjeri.

Dok nas tlače, progone i zanemaruju svietske oblasti, boli nas jako, al kad to isto čini i naše crkvene oblasti, boli i peče nas ostrostruko više. Izvolite, g. uredniče, podnesti ove našu jadu i nesvoje prečastnom biskup-skom ordinarijatu, osobito presrjetnomu gosp. bisku, za koga vele, da je toli dobar i nadaave pravedan.

Kad će već jednom prestati? Pod tim naslovom pišu nam iz Legatica koliko sliedi: Za koji dan obdržavati će se pred ovdšnjim c. k. kotarskim sudom javna razprava radi uvrijeđenja proti jednom vizem činov-niku ravnateljstva c. k. pošto u Trstu. Tom prigodom doći će po svoje prilici na vidjelo aemile činjenice po rečenog činovnika, kojega je u svoje vrijeme jedan ministarjalni perov-voja — dakako Talijan — nastojao kod mi-nistarstva očistiti od tolikih obzuba, iznesenih proti njemu u javnih glasilih, u utocih i pri-tužbah na c. k. ministarstvo.

Obtaženi činovnik, zagrižen protivnik Slavena u obće, a napose c. k. poštarskih činovnika po jeziku Slovenaca ili Hrvata, uživa neomedejašeno poverjenje svoga pogla-vara, koji se s njim posvema slaže u ljubavi do našega jezika i do naših činovnika.

Taj dvojiti imade se u glavnom pripisati zastopavljanje hrvatskoga ili slovenskoga jezika u Primorju i u Kranjskoj, i kad bi oni mogli, zapriječili bi svaki naš narodni na-predak.

Visoko ministarstvo znade vrlo dobro za sva djela spontenotog činovnika, koja ne služe ni njemu ni njegovom stališu na čast, pak ne bude li to ministarstvo već jednom tu-doskočilo po zakonu i pravici, moglo bi biti i ono izmenadjeno činjenicami, koje bi bacile tamno svjetlo na poštarske odnošaje kod ravnateljstva u Trstu.

U ostalom nadamo se, da će poduzeti generalni ravnatelj g. Neubauer one korake, koje je propustio učiniti njegov predšastnik g. Obertraut.

Iz Savicente pišu nam 17. t. mj. Poz-nati „Pušikaša“ bijaše ovdje u svojoj kući nadjen vrlo raujan i mrtav. Sumaja je odmah pala na Ivana i Simuna Deltreppo iz Kanfa-nara, te su oružnici obiojici još one noći od-veli u tamnicu u Vodnjan. Mi neznamo do-đuše, jesu li krivi ili nečestni, ni toliko znamo, da kad bi bila rečena dvojica naši prijatelji ili prištaše, t. j. Hrvati, to bi naši krnjaci, šarenjaci i talijanaši, aliopi i čoravi, vikali proti nama kao biesni, a oravko šuta kao riba u vodi. Jedan od rečeno dvojice je od-lučan kranjsko-talijanaški prištaša i obćinski zastupnik u Kanfanaru, pak bi reč. da to još više boli i peče kranjsko talijanaški aliopi u Kanfanaru je dođuše malo mjesto, al je došlo na velik glas radi kojekakvih nepodobnih gospodujuće tamo kranjske kljke. Podje li tako i nadalje, tad će se tamo bojati pošten šorjok po noći stupiti i pred svoja vrata. A naš siromasni izvjavio puk još uvijek eliepo vjeruje nesretnim krajolom i kojekakvim do-šepthom.

O groznom činu u Savicenti obavijestili ćemo Vas u svoje vrijeme pobliže.

„Potres u Opatlju. U nedjelju po noći u 12 sati i 10 časa osjetili smo ovdje vrlo jak potres. Trajao je dođuše samo jedne se-kunda, ali se ipak činilo, da bijaše mnogo

jači nego li onaj u Ustru prije dva godine. Pravec mu bijaše jugo-zapad prema sjevero-izoljce. Premda bijaše dosta jak, ipak imade ovdje osoba, koje ga nisu oćutile. Naši su-sjedji u okolici trude dapače, da ga nisu ni osjetili, što nam se čini vrlo čudnovatim.

Izvješće o sjednici obćinskoga zastup-stva u Kastvu, obdržavanj dne 29. septem-bra 1896. Sa zahvalom primili smo gornje „izvješće“ rodojubihe obćinske uprave u Kastvu, koje preporučamo toplota tamošnjemu našemu puku.

Zahitjavamo odušeno svoja jezikovna prava. S raznih strana Istre tuže nam se, da nije moguć dobiti hrvatskih ili slovenskih tiskanih kod c. k. poreznih ureda. Da uz-moženno podnesti skupnu pritužbu radi toga zastopavljanja našega jezika na više sudbene i financijske oblasti, molimo naše prijatelje u pokrajini, da nam javne one sudove i porezne ureda, kod kojih naimo rečenih tiskanih.

Za siromaha Zagoraca pripisao nam je veleč. gosp. Zupnik Nežić iz Čepića for. 5. Unsp. Mate Kundič, trgovac u Opatiji for. 3. Ugledali se i drugi naši rodojubi u taj kranji dokaz bratake ljubavi!

O ostavini pok. dobrotvora Mihovila Babiča, piše „Hrvatska Domovina“. „Kako li najpoznatijega vrela saznanjem, ko-raci, što ih je poduzeo narodni zastupnik Dr. Matko Laginja, ovičnani su ljeplim uspjehom, te će se veliki dio pokojnikovo ostavine spasiti i privesti svrham po njemu opredjeljenim. Toliko za danas javljamo na istu patrioćinsku obćinstvu, a za koji dan saobćiti ćemo potanje.

Liburnijske obćine. Pod tim naslovom kanl izdati u talijanskom jeziku novo ime-novani učitelj talijanaške pučke škole u Lo-vrannu, Domenico Venturini, knjižicu, kojom će dokazati Italijanstvo Liburnije (Bum! Op. slag.) Knjiga imala bi izdati početkom de-cembra a sadržavati će neizdana jošta poviestna vrela, opis naših slikovitih mjestu i pučku predaju.

Sa napetošću očekujemo to najnovije djelo najmlađeg talijanskog učenjaka Istre. Bojimo se, da će se morati da sakrjuju svi Opatljaki učenjaci i mudraci.

Pomanjanje u obćinskoj blagajni u Motovunu. Ovdšnjim poluslužbeni jaslar prošlog četvrtka piše, da je nova obćin-ska uprava u Motovunu ustanovila, da je nestalo iz obćinske blagajne for. 3300, koje da je donaknadio obćinski blagajnik Luigi Corazza. Nadalje kaže isti list, da se u Motovunu pripovijeda, da je bivši načelnik Tomasi (zam. zastupnik i pri-sjednik) potrošio novca oko 14.000 for. bez privole ili odobrenja nadležnih faktora.

Ovoliko rečeni list a mi pitamo ovom ponovno poretki listić i vladajuću kliku u Poreču, da otvoreno kažu paku što je na tih viestih istinita. Našem puku u obćini Motovun preporučamo neka pita oćidno za račun njegovog krvavo zaslu-ženog novca.

Obćinski izbori u Labinu. Dozvolite, gosp. uredniče, da Vam se javimo kadkada s ovih strana tužne i zapuštene nam Istre. Progovorit ćemo namo nekoliko rieši o obćin-skih izborih, a drugi put, ako dozvolite i o drugih stvarih. (Samo izvolite Op. Ured.) Da predjemo dakle na stvar. Obćinski izbori bili su razpizani i a uvid svakom izloženo listine 4 tjedna, a 8 dana poćam sa prvim danom izloženja bilo je vremena za reklama-cije. Tako je stajalo u oglasu! Mi, nekoliko nas iz svih podobćina, prišli smo jedan dan, da pregledamo i da prepisemo listine. Pre-gledali smo ih da, al kad smo htjeli prepisati ih, bilo nam je zabranjeno. Šta čemo, kad „Sijor Potesta“ ne dopusti? Pogriješaka, Bože milji, na stotine i stotine svake vrsti. Iz-kvarenih imena, mjesto živaćeg oca upisano pokojnog i obratno. Koji plaća n. pr. 23 for. i t. d., take, da nam nije bilo moguć, bez prepisa pogriješke popraviti. Pritužili smo se na c. k. kapetanat, ali uzalud; pritužili se i na namjestništvo, ali jošte čekamo rie-šenja akoprem su već izbori svršeni. (Mislio da im se žuri? Op. Ured.) Došao dan izbora. Treće tjelo (1890 biraća) biralo je samo jedan dan, i to dne 11. t. mj.; dne 12. odmor, zašto, nije potrebno da kažem; dne 19. (144 biraća) drugo tjelo; dne 14 (54 biraća) prvo tjelo. Pravica! 1890 biraća) biralo je samo jedan dan, kao i samo 54 biraća! Nu pu-stimo to, te predjimo radje napried. To sve je bilo oglaseno 8 dana prije izbora, u jednoj podobćini „Vlahovo“, nije bilo ogle-seno kad će biti izbori. Zašto, to će znati gosp. Potesta. (U Pomjanju je vlada a istog razloga odgodila izbor. Op. Ured.)

Dne 11. tek. mj. na dan izbora pohr-lilo sve u Labin; ljudi ko mravi, tek si mo-gao čitat svakomu na licu nekakvo zadoro-štvo. Birat se počelo u 9 sata, kako jebilo ustare-vljeno. Komisija sastavljena iz samih Talijana. Od političke oblasti nema ni kapelana ni ko-mesara, ma nikoga. Samo ove dvie lareke bile bi dostatne, da se može razabrati, kako

su morali izpasti izbori. Obćinska dvorana na trpana ljudi, na domala dala ju komisija iz priznati. Do podne tekao izbor prilčno mirno i dosta u redu (akoprem je bilo mnogo ne-zakonitosti). Našli glasovalo 59, njihovih 35. O podne bje odmor i to do tri sata popodne. Ali čujta što se sada dogodilo. Naši čekali pred obćinom, njihovi (prodanci) u krahmah. Već prije dva sata dodje izborna komisija u obćinu. Načelnik izvapi: Naši t. j. talijanci idite natelni, a vanjski t. j. Hrvati mozešete ići slobodno kući i to čim prije tim bolje po vas, jer znajte, da poslije podne je drugi zakon, neg je bio prije podne. Mi bogme pogledali jedan drugog, i pitali se što to može biti. Tjera nas knič, drugi zakon, nemože da je čist posao.

Nu mi se nismo toga prestrašili, već smo htjeli ići i mi outar, pošto su bili već prodanci svi. Ali, da neupuste nas oružnici, dapače jednog, koji je bio nekako uniašo iz-tjerati silom vas. Na upit, zašto nemiemo untra, odgovore nam oružnici: „po nalogu Sijor potestata, a kad mi opet htjeli untra zatvoriti nam - lijepe vrata, i mirna Bosna, dakako po nalogu „Sijor potestata“. Mi kušali vrata otvoriti, al bogme bila su dobro zatvorena. Šta čemo sad, već ići svojim kućam a bilo nas je, gospodine Uredniče, iz svih krajeva prostrane obćine. Labinu Sto i kuro su radili untri oni, to znade Bog. Znao načelnik zašto je rekao nek idemo kući i to čim prije tim bolje po nas, jer u istinu bili su građani pripravni oružjem navallti na naše. U svih dčanah, u spalih bili nabijeni samokrevi (revolveri) na stolovih. Zvali su oni zato i prije dva mjeseca, jer za ništa nije došla ona „kašeta“ pna samokresa iz Rieke u Labin. Kako rekoh, mi oćitili svojim kućam, a odmah drugi dan učinili smo utok, pa ćemo čekati što će učiniti više oblasti?!

Za danas svršavamo skidajuć kapu svim našim iz svih krajeva naše obćine, jer zbija vrijedno je, da im se ja skine. Ovakovom slogom, kakva vlada među nama, doći ćemo brzo do stalne pobjede samo ako bude male pravice. I sada možemo kazati: pobjeda je na našoj strani, jer što su učinili oni, učinili su prevarom. Prodancima je medju nama malo, a te ču Vam drugi put navesti, ako dozvolite, da ih sviat poznaje. (Gdje ne ima naše na popravak, neka bude Op. ured.)

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Veptricu. Odbor podružnice „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ u Veptricu u svojoj sjednici od 1. tek. mj. zaključio je, da se prvi glavna skupština isto podružnice dne 26. ovoga mjeseca i da se to razglasi takođerj putem cijenjena „Naše Sloge“; s toga vas uljudno umoljavamo, da izvolite u budućem broju tiskati sliedeti oglas:

„Podružnica „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“ u Veptricu obdržavati će svoju re-dovitu glavnu godišnju sjednicu dne 26. tek. mj. u 2 i pol popodne u Poljanah, u kući čast-nog gospodina Frana Zupana br. 74 sa sliedecim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvješće tajnika.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izbor novog odbora.
5. Sločajni predlozi.

ODBOR.
Poslje sjednice obavijestiti ćemo Vas o uspjehu, te oćidno još stogod pisati o stanju naše obćine i naših spasitelja, ako budete Vi tako dobri za tiskati isto i ako bude prost-r cijenjena „Naše Sloge“ to dopuštao. (Izvolite. Op. ured.)

Gospodil učiteljam i učiteljicam do znanja! Na dvorazrednoj mješovitoj pučkoj obćini u Kanfanaru sa hrvatskim i talijanskim nastavim jezikom raspisana je služba nadučitelja drugog a učiteljice trećeg plaćenog razreda. Najbjež iztide 6. decembra o. g. Malbe valja uložiti na c. k. kotarsko šolsko vieće u Puli.

Marko Dubrovčić. Nakladom IL Wa-gnera u Gradcu, izasila je ovih dana pod naslovom „Marko Dubrovčić“ pjesničke pripovijest od Antonije barunice Beya r, unučice čenavog orientaliste i diplomata grofa Proka d'Ostera-a. Pozorište pjesni-čkog prvenca mlade spiatjeljice jest gradić na jednom kranjskom otoku i samo mo-re. Marko Dubrovčić i njegova zaručnica Jelenica glavne su osobe pjesme: Uz njih se javlja osoba bogatog brodolovca Marka Rika, koji želi, da otme djevojku Nika. Rariko pugne na moru, no i Jelenica, koju je Marko svezao na jarbol svoga broda, umire kod brodoloma. Kritika hvati ne samo crtanje ovih glavni i nekih uzgrednih osoba, već i opis krajeva, crta-nje mora i brodolom. Te se nada od pjes-nice još ljepim plodovom.

Novi list. U Sarajevu počeo je izlaziti dne 16 t. mj. novi list pod imenom „Bo-sanska Pošta“, a pod uredničtvom g. Gjuro Vrginjana. List će izlaziti utorkom, četvrtkom i subotom na čitavom arku. Ba-viti će se politički i narodnim gospodarstvom. Stoji na c. k. listu godišnj for. 8, za pol godine for. 4.

"Slovenski List". U bijeloj Ljubljani počeo je izlaziti pod gorujim naslovom novi list sa vrlo liepim programom naime kano neodvisno glasilo slovensko-kršćanskih socijalista. Izlaziti će svake subote, te zastupati ideju udružene Slovenije. — Ciena mu je 4 for. na godinu. Vlastnik mu je dr. Gregorič, a urednik poznati slovenski pisac g. Anton Trstenjak.

Novomu drugu želimo što bolji uspjeh; u prvom redu, da bi složio i ujedinió bez pravog razloga povadjenu braću.

Tamburaši pezer! Gospodin *Mihutin pl. Farkaš*, stanujući u Zagrebu, Gundulićeva ulica br. 6 izvjavuje ovime, da je vrlo rado pripravan svim obatojećim tamburaškim zborovima, košto i onim, koji si tekar tamburaški zbor ustrojiti namjeravaju, davati informacije i ubaviesti u svemu, što se tiče tambura, nabava nota i ostalih potrebitina. Isto je tako spreman svakom franko poslati popis svih do sada u njevojnoj nakladi izišlih tamburaških partitura.

75.000 kruna iznaša glavni zgoditak velike lutrije u Inomostu, koji se izplaća u gotovom uz samo 20% odbitka. Srećke dobivaju se po 50 novč. Uporozurjemo naše cijenjene čitatelje, da je vučenje već 7. novembra.

Listnica uredništva.

Gosp. N. u Sovinjaku. Liepa Vam hvala na dopisu, ali za sada nemamo ni spominjati onog smrada. Nežaboravite nas u buduće. Da ste nam zdravo!

Gosp. S. Jurčić. Protokao Vas drugi; preporučamo se za drugi put. Živili!

Gosp. N. N. K. zastav. Čitali smo u "Il Piccolo" i u "L' Istria" slatkošpjev, i to nam je dosta; ako je tko mogao prvi put podvođiti o izjavstvu, sada nemogu biti više dvojbe za nikoga. — Dakle: "Proklet bio izdajca!" itd. itd.

Gosp. N. N. Bioka. Onaj Fr. i Jor. posao je u koš jer smo mislili, da mu višo neima lojesta. Živili!

Gosp. X. & Y. Kanfanar. Do danas neprimamo onih 6 rer. za družbu sv. Cirila i Metod. koju su sabrali prijatelji družbe u Martini. Izvišite dakle upozoriti onoga, koji je novce pridržao. Zdravi nam bili!

Prijatelj Bioka. Sjećamo se i mi ono izjave; potražiti čemo ja. Čitali smo i onu lekciju, ali se nememo na nju osvrnuti, jer nam se gadi ni spomenuti ono najgorije narodno izdajstvo. Prijateljski Vam odzdrav!

Jayna zahvala.

Velečljenjeni gospodin Toma Kumičić pesjednik i trgovac u Berseču, darovao je "Zakladi za uboge" prigodom smrti svoje premlje majke Marije svota od 100 for.

Na tom plemenitom daru podpisana uprava zahvaljuje se najsrdačnije u ime svoje i bersečkih siromaha sa molbitvom: da ga prelobri Bog obilato naplati za to dobro djelo od milosrdja.

"Uprava zaklade za uboge".

U Berseču, dne 13. novembra 1896.

Rajmund Jelušić, župnik.

Ivan Galović, Fortunat Velčić crkveni starenine.

U ljekarni E. Tomaja nasljednik

A. WINGER

u Zagrebu, Ilica broj 12.

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoji onđe prokušani i vrlo korisni osobite preperuke vriedni liekovi:

Mazilo proti kostobolji ili protinu, rješenja, katanju i trganju u kostih, ukočenosti ili grčevona u šilah, boli u kakovih i kritičak, koštenom pogoncu, prebadanju, svakovratnim narezam. — Ciena 80 novč.

Sladka voda za kašalj ili breh i za prsa, koja se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsuh, plućih, težke disanja, promaklost u grlu, spijivost. — Ciena 80 novč.

Pojačeni željezoviti sirup djeluje proti slabosti, bijedoci, škrofoloznosti, podbahlosti, djetinjoj križavosti, ženskim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. — Ciena 80 for.

Pojačene švedske kaplje ili švedska živorna tinktura (Lebensessenz). Ovim se glasovitim sredstvom očišćuje krv i zlatenica, popravlja i okrepljuje želudac i ublažuje glavna bol, olakšava teškoću ili mučnina, tjera napuhlost i vjetro, otklanja se bol u žilici, želudacnoj grčevi, kucica, groznica ili zimnica, savijanje ili grčanje u trbuhu. Tako ovu toli korisno djelujuću švedsku tinkturu radočito pije, sačuvat do si zdravlje, čelenu svudu i sprječiti rane bolesti. — Ciena 80 for. i naputkom 50 novč.

Prah za blago ili za marvu, koji svakomu poručam za konjski kah ili kašalj, za volove, krave i svinje, za lagano čišćenje, za objačivanje želudca i probave, kada bioga neče rado iderati, pa se napuhuje. Kravo daraju od njega vito i boljega mlička, koji postaje čimji i jači. — Ciena jednom omotu 45 novč.

Švajcarske pilulice, koje se najjezguje sredstvo za čišćenje i otvaranje proti apseklini, navali krvi u glavu i prsa, tromosti ili težini. — Ciena 80 for.

Mazilo za blago osobite za kosa i volova proti koštenoj boli, agrčimom, nategnutim žilam, ukočenosti i oteklini poslje težakoga napora, za objačivanje i okrepljivanje žila i živaca. — Jedna flaša 80 novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi ublažuje i hraní korenje vlasi, odstranjuje pruhiti i pospljčuje rast kose. — 1 flaša 50 novč.

Mast proti lišaju, krastam, perućim i ospinimam. — Jedan lončić 50 novč.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boja za farbanje kose, da sieđu kose poerne, fine sapune, praške za gospodje, sredstva za poljepšavanje; praške za čišćenje zubi, tiestine za zube, od kojih zubi pobieljuju.

Spužve za umivanje, kefice za zube. Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povoje za rane, pojase, kirurške sprave.

Ruskog čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francezkoga Cognaca.

ZALINA MINERALNIH VODA. Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete. Tko naruči za pet forinta vriednosti, plaćam sam poštarinu.

Antiseptična voda za usta i zube sačuvaju od kvarenja, zapriečuje i ublažuje zubobolju, nježno čisto oku zubi, razfrtkavaju usta, uklanja neugodna vonj. — 1 flaša 60 novč.

Fina smrekova esencija (Eichennadel Esenz) za čišćenje i razdvajanje sraka u sobah, za disanje i za plućobolnu. — Po 50 novč.

Antisutin. Prah proti znojnoj ili potu, proti zajednici. — 80 for. i naputkom 50 novč.

Tinktura za kurje oči izvratno sredstvo. — Ciena 50 novč.

Dra. Spitzera pomast za lice proti sunčanim pjegam, madežen, raznim pjegam ili flekovom, odstranjuje prekomjerno rumenilo lica i nosa, bjepravost, ospinote na licu; proizvaja gladkost, nježnost; bjelocla i finoću obrasa i kuku. — Ciena većem lončiću 1 for. — X tomu spada još boraksor sapna po 40 novč.

Puder-Eglantine. Najbolje sredstvo za poljepšavanje i pomladjivanje lica te posve neškodljiv i ugodnog mirisa. Nagradjeno na pariskoj lidošji zaštomom diplomom. Dobiva se u bojah: bijeloj, ružičastoj i žutkastoj. — Ciena kutiji 1 for.

Savon Eglantine. Najfiniji sapun od svih sapuna. On stavljen je od najčimih travi, a odlikuje se vanredne ljubitim mirisom. Jedan komad stoji 50 novč.

Mirisna žesta za sobe kaditi, nekoliko kapi preugodan miris. — Flaša 80 novč.

Otrov ili čemer za stienice ili kimake. — Flaša 50 novč.

Antifebrile od Rodinisa proti groznici ili zimnici — Manja boćica 70 novč.

Polibronov sirup po dra. Nikoli Belaku lieči uspješno bolesti živaca, nepokoje, glavobolju, trzanje, hysteriju, zaduhu, rane grčeve. — Ciena 1 for. 50 novč.

Ljekovito Pepsinovo vino proti želudčanom kataru, lošoj probavi. — Ciena 1 for.

Seker Extrakt za bolest jetara i slezene. — Ciena 1 for. 25 novč.

Jayna zahvala.

Pod užasnim dojnjom najpotresnijih uspomena nad preranim gubitkom nikad dosta oplakanoga i nezaboravnoga našeg supruga, odnosno oca i tasta

Viktora Ketiš-a

izričemo ovime javno najtopliju harnost svim i svakomu, koji su nastojali, da nas tom prilikom tužne i razeviljene bud na koji način utješe i bar donekle neizrecivu našu bol ublaže.

Osobita budi hvala velečanstvom Franji Jurinčiću, kapelanu lovranskomu, koji se je iz naklonosti svojevrijno pridružio trojici veleč. gg. svećenika, koji su vodili sprovod; isto tako hvala svoj rodbini, prijateljem i znancem iz Opatije i okolice, kao što i onim iz Rieke, koji su dne 9. tek. mj. zemске ostanke predragog našeg pokojnika unatoč nepovoljnom vremenu u tolikom broju do crnoga groba izpratili i time mu posljednju počast izkazali!

Opetovana Vam svima od nas harnost, a od Boga stotruka plaća!

Opatija-Slatina, dne 13. studena 1896.

Francika, supruga.

Marija, nevjesta.

Anton Justi, zet.

Ivan, sin.

Marija Justi, keć.

Josip Martinis

Dr. svenkupnog lječništva, specijalist za bolesti očiju; bivši pomoćnik profesora Schnabela za očne bolesti u Beču. Stanuje Via S. Lazzaro br. 17, II. kat. Prima bolestnike svaki dan od 11 1/2 do 3 sata poslje podne; jedan sat lieči badava uboge.

Na znanje!

Sva ona gospoda trgovci u Trstu, Istri i t. d., koji bi željili unati obavjestiti glede vrsti crnoga vina i opola na otoku Hvaru, u občini hvarskoj i također glede vrstnoće i finoće maslinova ulja, neka se obrate podpisanomu.

Sa štovanjem Ante Pandol-Dulčić.

Brusje, otok Hvar.

DROGERIJA

na debelo i drobno

G. B. ANGELI

TRST

Corso, Piazza della Lega 1.

Odlikovana tovarna župičav.

Velika zaloga oljnatih barr, lastal izdelek. Lak za kočje, z Angelicoga, iz Franjoje Nemčije itd. Velika zaloga finih barr. (u tabetih) za slikarje, po ugodnim cenah. Leak za parkete in pod.

Mineralne vode

iz najboljih zemnih v. -icer kakor tudi romanjsko ševplo za ševpljanje tr.

Velika lutrija u Inomostu po 50 novčica

Glavni zgoditak

75.000 krunah. U gotovom sa 20% odbitka.

Srećke po 50 novč. preporuča: Giuseppe Bolaffo, Alessandro Levi, Mandel & Co, Girolamo Morpurgo, Igu. Neuman, Marco Nigris, Enrico Schiffmann.

Vučenje neoporecivo 20. februara 1897.